

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 134/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att säkerställa en tillräcklig efterlevandepension

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 134/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikko Savola /cent:

Hur säkerställer regeringen att efterlevandepensionen är tillräcklig med hänsyn till fullvuxna studerande på andra stadiet som bor i samma hushåll?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Såsom det konstateras i det skriftliga spørgsmålet är syftet med familjepensionen att trygga utkomsten för den efterlevande maken eller maken och barnen efter försörjarens frånfälle. Ofta är behovet av stöd för utkomsten större om förmånslåtare har minderåriga barn vid frånfallet. Familjepensionssystemet omfattar förutom efterlevandepension även barnpension. Antalet nya barnpensioner har i årtal minskat, bland annat därför att den totala mortaliteten bland personer i arbetsför ålder har minskat.

Enligt lagen om underhåll för barn, upphör ett barns rätt att erhålla underhåll av föräldrarna när barnet fyller 18 år. Föräldrarna svarar för kostnaderna för barnets utbildning även efter det barnet fyllt 18 år, om detta provas skäligt. Härvid beaktas särskilt barnets anlag, utbildningstiden och kostnaderna för utbildningen samt barnets möjligheter att efter avslutad utbildning självt svara för kostnaderna för denna. Enligt huvudregeln i civilrättsliga bestämmelser upphör således ett barns rätt att erhålla underhåll av föräldrarna när barnet fyller 18 år. Enligt huvudregeln ska studiesociala förmåner trygga utkomsten för myndiga barn under utbildningstiden.

Sådan familjepension som arbetspensionslagarna föreskriver ersätter den förlust av förvärvsinkomster som familjeförsörjarens död orsakar. Sådan barnpension som avses i arbetspensionslagarna kan betalas till de barn under 18 år till en förmånslåtare som omfattades av dessa lagar. Grunden för åldersgränsen är bestämmelsen att ett barns rätt att erhålla underhåll av föräldrarna upphör när barnet fyller 18 år. Folkpensionsanstaltens allmänna familjepension tryggar en minimiutkomst för den efterlevande maken eller maken och barnen. Förmånslåtarens barn under 18 år och de barn under 21 år som studerar på heltid har rätt till Folkpensionsanstaltens barnpension.

Barnens utkomst efter familjevårdarens frånfälle tryggas också på annat sätt. Förutom ett minderårigt barn har också ett sådant barn som studerar på heltid eller som på grund av arbetsoförmåga orsakad av sjukdom, lyte eller skada vid den skadades död var oförmöget att försörja sig, rätt till barnpension enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Rätten till

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 134/2018 rd

barnpension kvarstår så länge denna omständighet föreligger, dock högst tills barnet fyller 25 år. Med stöd av trafikförsäkringslagen betalas ersättning för förlust av underhåll till den med rätt till underhållet eller till underhållsbidrag när personen som skött underhållet har avlidit vid en trafikskada. Barnet betalas ersättning för förlust av underhåll tills han eller hon är 18 år. Ersättning betalas dock tills barnet är 21 år om han eller hon fortsätter med utbildning till ett yrke tills han eller hon är 21 år. Förmånstagare enligt grupplivförsäkringar för arbetstagare är den försäkrades make eller maka, parten i ett regi-strerat parförhållande samt den försäkrades barn under 22 år.

Social- och hälsovårdsministeriet har genom trepartsutredningar utrett alternativen för utveckling och uppdatering av arbetspensionssystemets familjepensionsskydd. Arbetet bygger på arbetsmarknadens centralorganisationers avtal om en pensionsreform 2017. I utredningen går man igenom utvecklingen av och nuläget för de familjepensioner som avses i arbetspensionslagarna ur olika perspektiv, utvärderar det nuvarande systemets funktionsduglighet och föreslår olika alternativ för att utveckla det. Utredningen är avsedd att vara ett material utgående från vilket man kan bereda ärendet vidare och fatta beslut om eventuella ändringar i familjepensionsskyddet. Arbetsgruppen har skrivit en rapport om utredningarna (social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2017:19). I alla alternativ föreslår arbetsgruppen att familjepension ska betalas till studerande barn längre än nu. Fortsatta förhandlingar med arbetsmarknadens centralorganisationer är en förutsättning för att ärendet går framåt.

Helsingfors 3.5.2018

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila